

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

В.Д. Губенко

**ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ НАГЛЯДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГАЛУЗІ
ОХОРОНИ ПРАЦІ»**

(для студентів 3 курсу денної форми кваліфікаційного рівня
бакалавр галузі знань 1702 «Цивільна безпека» напрямку підготовки 6.170202
«Охорона праці»)

Програма і робоча програма навчальної дисципліни **«Організація наглядової діяльності в галузі охорони праці»** (для студентів 3 курсу денної форми кваліфікаційного рівня бакалавр галузі знань 1702 «Цивільна безпека» напрямку підготовки 6.170202 «Охорона праці») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: В.Д. Губенко; – Х.: ХНАМГ, 2011. – 14 с.

Укладач: В.Д. Губенко

Рецензент:

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу та узгоджена з орієнтованою структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською Кредитно-трансферною системою (ТСТБ).

Затверджено на засіданні кафедри «Безпека життєдіяльності», протокол № 12 від 09.03.2011 р.

© В.Д. Губенко, ХНАМГ, 2011

ЗМІСТ

стор.

ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1 .Мета, предмет та місце дисципліни	5
1.2.Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	5
1.3 .Освітньо-кваліфікаційні вимоги	6
1.4.Рекомендована основна навчальна література.....	6
1.5.Анотації програми навчальної дисципліни.....	6
2.РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
2.1 .Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи	8
2.2.Зміст дисципліни	8
2.3.Лекційний курс.....	9
2.4. Практичні роботи.....	10
2.5. Самостійна навчальна робота студента.....	10
2.6.Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	11
2.7.Інформаційно-методичне забезпечення	12

ВСТУП

Основна мета вивчення дисципліни - надати майбутньому фахівцю в галузі охорони праці теоретичні знання та практичні навички задля вирішення проблем організації та технічного забезпечення безпечних та нешкідливих умов праці на об'єктах його майбутньої професійної діяльності, тобто надати йому умови та можливість самостійно приймати інженерні рішення з охорони праці.

Відповідно до навчального плану дана програма розроблена для напряму підготовки 6.170202 «Охорона праці». Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

- ГСВОУ МОНУ «Освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки бакалавра напряму підготовки 6.170202 «Охорона праці», 2009 р.
- ГСВОУ МОНУ «Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра напряму підготовки 6.170202 «Охорона праці», 2009 р.
- СВО ХНАМГ «Навчальний план напряму підготовки 6.170202 «Охорона праці» освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, 2009 р.

Вивчення дисципліни «Організація наглядової діяльності в галузі охорони праці» базується на знаннях з правових питань охорони праці, отриманих студентами раніше при освоєнні навчальних дисциплін, що стосуються охорони праці.

Програма навчальної дисципліни «Організація наглядової діяльності в галузі охорони праці» ухвалена випускаючою кафедрою «Безпека життєдіяльності» (протокол № 12 від 09.03.2011 р.) та Вченою радою факультету «Електричний транспорт».

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни: вивчається з метою формування у майбутніх фахівців знань щодо стану проблем охорони праці у галузі відповідно до напрямку їх підготовки ("Охорона праці"), складових і функціонування управління охороною праці та шляхів правового регулювання методів та засобів забезпечення безпеки праці згідно з чинними законодавчими та іншими нормативно-правовими актами.

1.1.2. Предмет вивчення дисципліни: вивчення правової і нормативної бази організації наглядової діяльності з охорони праці в Україні, управління наглядовою діяльністю в галузі охорони праці, моніторинг охорони праці, вивчення функцій тих органів, що забезпечують організацію наглядової діяльності; набуття навичок аналізу й оцінювання стану наглядової діяльності.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Визначення дисциплін
Безпека життєдіяльності	нормативна
Основи охорони праці	нормативна

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Організація наглядової діяльності в галузі охорони праці – 4,0/216. Змістові модулі (ЗМ) ЗМ1.1 Система державного нагляду за промисловою безпекою - 1,5/81

Навчальні елементи

1. Діяльність спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці.
2. Діяльність спеціально уповноважених державних органів з питань охорони праці.
3. Діяльність спеціально уповноваженого державного органу з питань гігієни праці.
4. Діяльність спеціально уповноваженого державного органу з питань пожежної безпеки.
5. Взаємодія органів охорони праці з іншими державними наглядовими органами.
6. Повноваження місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування в галузі охорони праці.

ЗМ 1.2 Аудит з промислової безпеки і охорони праці – 1,5/81

Навчальні елементи

1. Форми аудиту з промислової безпеки і охорони праці. Об'єкти аудиту.
2. Правове регулювання аудиту з промислової безпеки і охорони праці.
3. Порядок проведення аудиту з промислової безпеки і охорони праці.
4. Проведення внутрішнього аудиту підприємства.
5. Документація з охорони праці підприємства.

ЗМ 1.3 Громадський контроль за охороною праці – 1,0/54

Навчальні елементи

1. Добровільні об'єднання громадян з охорони праці. Професійні спілки як громадський орган контролю за охороною праці.
2. Комісія з питань охорони праці підприємства.
3. Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці.
4. Регулювання охорони праці у колективному договорі, угоді.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання	Сфери діяльності	Функції діяльності у виробничій сфері
Використання на практиці законодавчої та нормативної бази України про організацію наглядової діяльності в галузі охорони праці	Соціально-виробнича	Проектувальна і організаційна
Використовуючи інженерні знання і відповідні нормативи, і державні стандарти безпеки праці, уміти	Соціально-виробнича	Організаційна
Контролювати дотримання вимог з охорони праці	Виробнича	Управлінська
Розробляти необхідні заходи щодо поліпшення умов праці	Виробнича	Проектувально-організаційна

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi> - Вся база «Законодавство України»;
2. <http://www.dnop.kiev.ua/> - Державний комітет України Держпромгірнагляд;
3. НПАОП 0.00.-4.01-98, Положення про Державний комітет України з нагляду за охороною праці, Постанова Кабміну №328 від 04.05.93.
4. НПАОП 0.00.-06.13.05, Порядок організації державного нагляду за охороною праці та гірничого нагляду в системі Держгірпромнагляд України, Наказ Держгірпромнагляду №92 від 30.03.04.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

«Організація наглядової діяльності в галузі охорони праці»

Поняття і предмет охорони праці. Правові та організаційні питання наглядової діяльності в галузі охорони праці. Система державного нагляду за промисловою безпекою. Аудит з промислової безпеки і охорони праці. Державне управління, нагляд і громадський контроль за охороною праці.

«Организация надзорной деятельности в отрасли охраны труда»

Понятие и предмет охраны труда. Правовые и организационные вопросы надзорной деятельности в отрасли охраны труда. Система государственного надзора за промышленной безопасностью. Аудит промышленной безопасности и охраны труда. Государственное управление, надзор и общественный контроль за охраной труда.

Annotation to the programme of educational discipline The Protection of labour in branch

Aim discipline «Protection of labour in branch» let specialist theory and state of the practice on manage. Aim discipline to give lesson for the future specialist theoretical information and state of the practice creation secure state harmless conditions labor in all sphere production, to give lesson first offal help under such conditions. Object discipline am to form the basic of modern mechanism protection of labor in Ukraine. Program curriculum discipline consist of module «To form the basis of protection of labour» consist of component am legislation protection of labour and production hygiene, industrial safety technological process and fire will never.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи (за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіат ура)	Всього, кредит/годин	Семестр (и)	Години								Екзамен (семестр)	Заліки (семестр)
			Аудиторні	У тому числі			Самостійна рооота	У тому числі				
				Лекції	Практичні	Лабораторщ		Контр.роб	КП/КР	РГР		
6.170202	4,0 216	8	90	36	54		126			20		5

2.2 Тематичний план дисципліни

Модуль 1. Організація наглядової діяльності в галузі охорони праці – 4,0/216

Змістові модулі (ЗМ) ЗМ1.1 Система державного нагляду за промисловою безпекою - 1,5/81

Навчальні елементи

1. Діяльність спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці.
2. Діяльність спеціально уповноважених державних органів з питань охорони праці.
3. Діяльність спеціально уповноваженого державного органу з питань гігієни праці.
4. Діяльність спеціально уповноваженого державного органу з питань пожежної безпеки.
5. Взаємодія органів охорони праці з іншими державними наглядовими органами.
6. Повноваження місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування в галузі охорони праці.

ЗМ 1.2 Аудит з промислової безпеки і охорони праці – 1,5/81

Навчальні елементи

1. Форми аудиту з промислової безпеки і охорони праці. Об'єкти аудиту.
2. Правове регулювання аудиту з промислової безпеки і охорони праці.
3. Порядок проведення аудиту з промислової безпеки і охорони праці.
4. Проведення внутрішнього аудиту підприємства.
5. Документація з охорони праці підприємства.

ЗМ 1.3 Громадський контроль за охороною праці – 1,0/54

Навчальні елементи

1. Добровільні об'єднання громадян з охорони праці. Професійні спілки як громадський орган контролю за охороною праці.
2. Комісія з питань охорони праці підприємства.
3. Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці.
4. Регулювання охорони праці у колективному договорі, угоді.

2.3. Лекційний курс

	Найменування розділів і тем курсу, їх зміст	Аудиторні Заняття, Год.
	Вступ Поняття про охорону праці. Коротка Історія розвитку охорони праці. Принципи державної політики в галузі охорони праці	1,0
МІ	Організація наглядової діяльності в галузі охорони праці	35
ЗМ1.1	Система державного нагляду за промисловою безпекою.	13
1.	Діяльність спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці.	2,0
2.	Діяльність спеціально уповноважених державних органів з питань охорони праці.	3,0
3.	Діяльність спеціально уповноваженого державного органу з питань гігієни праці.	2,0
4.	Діяльність спеціально уповноваженого державного органу з питань пожежної безпеки.	2,0
5.	Взаємодія органів охорони праці з іншими державними наглядовими органами.	2,0
6.	Повноваження місцевих державних адміністрацій органів місцевого самоврядування в галузі охорони праці.	2,0
ЗМ1.2	Аудит з промислової безпеки і охорони праці	14,0
7.	Форми аудиту з промислової безпеки і охорони праці. Об'єкти аудиту.	3,0
8.	Правове регулювання аудиту з промислової безпеки і охорони праці.	2 3,0
9.	Порядок проведення аудиту з промислової безпеки і охорони праці.	1 3,0
10.	Проведення внутрішнього аудиту підприємства.	3,0
11.	Документація з охорони праці підприємства.	1 2,0
ЗМ1.3	Громадський контроль за охороною праці	2 8,0
12.	Добровільні об'єднання громадян з охорони праці. Професійні спілки як громадський орган контролю за охороною праці.	8 2,0
13.	Комісія з питань охорони праці підприємства.	4 2,0
14.	Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці.	2 2,0
15	Регулювання охорони праці у колективному договорі, угоді.	2 2,0
	Усього	36,0

2.4. Практичні роботи

№№ п/п	Найменування тем	Кількість годин
1.	Дослідження заповнення припису службою охорони праці	2,0
2.	Видача дозвілу власникові на початок роботи підприємства	2,0
3.	Права спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці.	2,0
4.	Функції спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці.	2,0
5.	Діяльність спеціально уповноважених державних органів з питань охорони праці	4,0
6.	Діяльність спеціально уповноваженого державного органу з питань гігієни праці.	4,0
7.	Діяльність спеціально уповноваженого державного органу з питань пожежної безпеки	4,0
8.	Взаємодія органів охорони праці з іншими державними наглядовими органами.	2,0
9.	Повноваження місцевих державних адміністрацій органів місцевого самоврядування в галузі охорони праці.	2,0
10.	Правове регулювання аудиту з промислової безпеки і охорони праці.	4,0
11.	Форми аудиту з промислової безпеки і охорони праці. Об'єкти аудиту	4,0
12.	Проведення внутрішнього аудиту підприємства	4,0
13.	Документація з охорони праці підприємства	2,0
14.	Добровільні об'єднання громадян з охорони праці. Професійні спілки як громадський орган контролю за охороною праці.	2,0
15.	Комісія з питань охорони праці підприємства	4,0
16.	Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці	2,0
17.	Регулювання охорони праці у колективному договорі, угоді	4,0
18.	Зарахування результатів практичних робіт	2,0
	Усього	54,0

2.5 Самостійна навчальна робота студента

Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час. Ця робоча програма передбачає самостійне поглиблене пророблення студентами найбільш важливих тем дисципліни.

2.5.1 Мета самостійної роботи студентів

Мета самостійної роботи студента по вивченню курсу "Організація наглядової діяльності в галузі охорони праці":

- активізація творчих здібностей студента і розвиток навичок роботи з технічною літературою;
- ознайомлення з нормативною літературою по забезпеченню безпеки праці;

- придбання досвіду самостійного рішення питань охорони праці в проектній документації. Задачі самостійної роботи студентів:
- детальне ознайомлення з нормативною літературою по забезпеченню наглядової діяльності в галузі охорони праці; її застосування для вирішення питань при підготовці до практичних занять;
- придбання досвіду самостійного рішення питань організації наглядової діяльності за охороною праці в проектній документації;

2.5.2. Зміст самостійної роботи

Найважливішою вимогою до підготовки фахівців вищої кваліфікації на сучасному етапі є розвиток у студентів здатності і навичок самостійного придбання знань і умінь, необхідних для інженерного рішення питань охорони праці після закінчення вищого навчального закладу. Тому робочою програмою курсу передбачається не тільки передача викладачем визначеної науково-теоретичної інформації, але й організація самостійної пізнавальної діяльності студентів шляхом роботи з літературою і нормативною документацією по охороні праці, а також у період самостійної роботи над дипломним проектом. Навчальним планом спеціальності на самостійне вивчення дисципліни під керівництвом провідного викладача виділяється 126 годин в 5 навчальному семестрі денної форми навчання.

В обсязі матеріалу, що підлягає теоретичному вивченню, входять: навчальна література, нормативна документація по забезпеченню наглядової діяльності в галузі охорони праці, інструктивні матеріали, конспект лекцій. Нижче наведено перелік матеріалу (таблиця), який студент повинен вивчити самостійно і оформити у вигляді звіту та РГР в рекомендований для цього час і номер джерел, які представлені у списку літератури.

2.6. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, РГР тощо)	Розподіл балів, %
Модуль 1. Поточний контроль	100
ЗМ1. Тестування	20
ЗМ2. Тестування	20
ЗМ3. Тестування	20
Розробка і захист РГР	40

2.6.1. Засоби і форми підсумкового контролю

При розробці критеріїв оцінки за основу слід брати повноту і правильність виконання завдань. Крім цього необхідно враховувати здатність студента: диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання; інтерпретувати схеми, графіки, діаграми; встановлювати різницю між причинами і наслідками; застосовувати правила, методи, принципи, закони у конкретних ситуаціях; викладати матеріал на папері логічно, послідовно з дотриманням вимог нормативних документів.

Згідно з "Положенням про кредитно-модульну систему організації навчального процесу", з дисциплін, за якими у навчальних планах формою підсумкової атестації є "залік" дозволити проведення залікової атестації за підсумками поточного контролю. Загальна сума відсотків балів за змістовими модулями повинна складати 100 відсотків. Встановити, що студенти, які набрали за кожним змістовим модулем більше половини можливих балів, отримують залікову атестацію без обов'язкової присутності студента.

Студентам, які бажають отримати більш високу оцінку заліку за шкалою ЕСТБ, надавати можливість проведення повторного або додаткового контролю з окремих змістових модулів або підсумкового контролю до початку екзаменаційної сесії.

Розподіл відсотків балів за змістовими модулями повинен відповідати структурі залікового кредиту, яка є невід'ємною складовою робочої програми навчальної дисципліни.

2.7. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, інтернет адреси	Змістовний модуль, де застосовується
1	2
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. http://www.dnop.kiev.ua/ - Державний комітет України з нагляду за охороною праці;	ЗМ 2-3
2. http://document.org.ua/dnaop/index.php Реєстр ДНАОП. Перелік нормативних актів з охорони праці.	ЗМ 1-3
3. Охорона праці в Україні. Нормативні документи. -К.:КНТ, 2004. -440 с.	ЗМ 1-3
4. ДСТУ 2293-99. Охорона праці. Терміни та визначення основних понять.	ЗМ 1
5. НПАОП 0.00.-4.01-98, Положення про Державний комітет України з нагляду за охороною праці, Постанова Кабміну №328 від 04.05.93.	ЗМ1
6. НПАОП 0.00.-06.13.05, Порядок організації державного нагляду за охороною праці та гірничого нагляду в системі Держгірпромнагляд України, Наказ Держгірпромнагляду №92 від 30.03.04.	ЗМ2
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
1. Закон України про охорону праці від 21.11.2002	ЗМ 1-2
2. НПАОП 0.00-4.05 -93, Положення про видачу Державним комітетом з нагляду за охороною праці власникові підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органу дозвілу на початок роботи підприємства, установи, організації, Постанова Кабміну України №831 від 06.10.93.	ЗМ 2
3. Єдина державна система показників обліку умов і безпеки праці. Наказ Держнаглядохоронпраці від 31.03.1994 р.№27	ЗМ3
4. НПАОП 0.00-4.11-07, Типове Положення про діяльність уповноважених найманих працівниками осіб з питань охорони праці, Наказ Держгірпромнагляду №56 від 21.03.07.	ЗМ3
5. НПАОП 0.00-4.09-07, Типове Положення про комісію з питань охорони підприємства, Наказ Держгірпромнагляду №55 від 21.03.07.	ЗМ3

Продовження табл.

1	2
6. НПАОП 0.00-6.11-97, Порядок проведення та оформлення результатів нагляду за діяльністю сертифікованого персоналу, Наказ Держнаглядохоронпраці №221 від 15.08.97.	ЗМ2
7. НПАОП 0.00-4.22-98, Типове Положення про експертно-технічний центр Держнаглядохоронпраці України, Наказ №213 від 02.11.98.	ЗМ2
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до виконання робіт, плакатів тощо)	
. 1. Конспект лекцій з курсу «Правове регулювання охорони праці»	ЗМ1-3
22. Основи працезахоронної політики в галузі охорони праці, ННавчальний посібник за ред.Коржика Б.М., Харків, 2011	ЗМ 1-3

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ГУБЕНКО Віктор Дмитрович

Програма і робоча програма навчальної дисципліни **«Організація наглядової діяльності в галузі охорони праці»** (для студентів 3 курсу денної форми кваліфікаційного рівня бакалавр галузі знань 1702 «Цивільна безпека» напрямку підготовки 6.170202 «Охорона праці»)

Комп'ютерна верстка: *І.О. Храпко*

План 2011, поз. 180 Р

Підп. до друку 09.03.2011 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60х84 1/16

Ум. друк. арк. 0,8

Зам. № 6900

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,

вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001